

Projekt: „Kliimateadlikkus koolist ühiskonda: laste, noorte ja õpetajate võimestamine kliimamuutuste mõjude vähendamiseks“

Hindamisvahend õpetajate kliimateadlikkuse hindamiseks

Hindamisvahend tugineb enesekontrolli meetodikale, mille kaudu on võimalik anda hinnang kliimamuutustega seotud teadmistele. Kliimamuutustega kaasnevaid teadmisi on võimalik suurendada Kliimamuutuste ABC materjalide läbitöötamisel (www.kliimatarckused.ee).

1. Milliseid äärmuslikke ilmaolusid oled kogunud? Kas oled neid ka kliimamuutustega seostanud? Kuidas oled isiklikult kliimamuutusi kogunud?
2. Energiatasakaal kliimasüsteemis
Õpilased otsustasid ise ehitada mehaanilise kliimamudeli, et inimtekkelist atmosfääri kasvuhooneefekti kaasõpilastele selgitada. Nad leidsid sobiliku näite YouTube'ist ja ehitasidki kliimamudeli valmis! Õpilased on pöördunud sinu poole, et sa selgitaksid neile Jacob Seeley video sisu lihtsas keeles, et nad saaksid kaasõpilastele edukalt oma kliimamudelit tutvustada. Milliseid küsimusi võiks lastele esitada ja millistele aspektidele neid mõtlema suunata, et nad leiaksid üles video kõige olulisemad punktid?
3. Kliima soojenemise inimtekkelisus
Sinu hea tuttav Mari kuulis, et käsitled koolis kliimamuutusi. Mari on küll teadlik tõenditest, mis kõik näitavad, et kliima soojeneb. Aga Mari ei tea, miks teadlased ütlevad: „Kliima soojenemine on inimtekkeline.“ Kuidas selgitaksid Marile kliimamuutuste inimtekkelisuse tõendeid?
4. Kliimaprojektsioonid
Kliimamuutustest sügavalt huvitatud õpilane Ülle on leidnud veebilehe <https://myclimatefuture.info/> ja uurib nüüd sinult, mis on põhimõtteline erinevus tugeva soojenemise (ingl high warming) ja kliimalubaduste täitumise (ingl climate promises) stsenaariumi vahel? Kuidas Üllele erinevust selgitaksid?
5. Tuleviku kliima
Enne teksti lugemist kirjelda, missugused muutused Maa kliimas võivad meid sel sajandil ees oodata! Missugustes muutustes oled kindel ja mis tundub pigem kuulujutuna? Kust otsiksid täpsemat infot?
6. Millised inimtekkelised tegurid mõjutavad elusloodust? Missugune on kliimamuutuste roll elurikkuse vähenemisel?
7. Mis on loodushüved? Milliseid loodushüvesid kasutad ja kuidas? Kuidas inimtegevus ja kliimamuutused neid loodushüvesid mõjutavad?
8. Mõtle, mis on ökosüsteemi teenuste kontseptsiooni puudus. Kuidas ökosüsteemi kui teenusepakkujana mõtestamine muudab meie mõtlemist loodusest? Missugused võiksid olla muud keskkonda veelgi enam hoida aitavad viisid loodusest mõtlemiseks?

9. Milliste loodushüvede kadumisel sinu elukohast kaaluksid elukoha vahetust?
10. Kuidas võib kliimamuutustest tingitud loodushüvede kättesaadavuse vähenemine põhjustada kliimarännet? Kas tead selliseid näiteid lähemast ja kaugemast ajaloost?
11. Kuigi temperatuuritõus on kõige suurem Arktikas ja poolustele lähemal üldisemalt, siis miks on kliimamuutustest rohkem ohustatud inimesed Aafrikas, Lõuna-Aasias ja Vaikse ookeani regioonis?
12. Mõttele välja konkreetne tegevusplaan, kuidas sina õpetajana saaksid üheskoos õpilastega oma kooli keskkonnamõju vähendada? Missugune see tegevus võiks olla? Ise toidu kasvatamine, tarbimisega seotud väärtuste muutmine: kiirmood, nutiseadmed, ühekordsed pakendid, transpordivalikud vms. Kuidas tegevusplaan ellu viia?
13. Milliste kliimamuutustega oled juba kohanenud ja kuidas? Võib-olla oled juba näiteks tegutsenud tervise hoidmiseks kuumalainete ajal. Millega ja kuidas pead tõenäoliselt tulevikus kohanema?
14. Kujutle, et satud ekstreemse lumetormi tõttu olukorda, kus puudub elekter ning poed on suletud. Kui pikaks ajaks on sul sellises olukorras toimetulekuks varud olemas? Millest jääb puudu? Kui kaua saaksid üksi või lähedastega hakkama? Millest see sõltub? Millised võiksid olla pikemaajalised lahendused?